RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Beleidsambities Deltaplan Klimaatadaptatie de Liemers

---

Zaak- & documentnr. : Z/21/076825/201498065
Portefeuillehouder : wethouder Tiedink
Opsteller : Rutger Traag
Team : Realisatie en beheer
Telefoonnr.

Samenvatting

Binnen de Liemerse samenwerking (gemeenten Westervoort, Zevenaar en Duiven en het waterschap Rijn en IJssel) wordt momenteel gestalte gegeven aan het 'Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie'. Na het in beeld brengen van de kwetsbaarheden voor klimaatverandering in de Liemerse stresstest zijn risicodialogen opgezet. Hierin zijn op verschillende manieren inwoners en stakeholders betrokken bij het thema klimaatadaptatie en de beeldvorming rond dit thema. Op basis van het participatietraject en de resultaten van de stresstest (zie bijlage van de memo voor uitkomsten en opzet van de participatie-opzet) stellen we beleidsambities voor.
In de bijgevoegde memo worden de beleidsambities nader toegelicht. De raad wordt gevraagd de ambities als beleidskader vast te stellen als basis voor het uit te werken uitvoeringsprogramma.

Beslispunten

Wij stellen u voor om een kaderstellende uitspraak te doen door de volgende beleidsambities vast te stellen:
1: We werken aan een gezondere en beter bereikbare buitenruimte voor onze inwoners met voldoende biodiversiteit, groen, schaduw en gebruiksgemak;
2: In de Liemers is in 2050 minder kans op wateroverlast in gebouwen dan nu en minder risico op voor de gemeente onverwachte financiële schades;
3: We benutten de (bergings-) capaciteiten van het natuurlijk bodemsysteem en het watersysteem beter om voldoende water te bewaren voor drogere periodes;
4: Inwoners worden regelmatiger geïnformeerd over klimaatadaptatie op eigen terrein en de acceptatie van klimaateffecten blijft in stand.

Aanleiding

Tijdens de gezamenlijke raadsbijeenkomst Duiven-Westervoort van vorig jaar op 10 februari 2020 hebben wij uw raad geïnformeerd over het Deltaplan Ruimtelijke Klimaat Adaptatie (DPRA) en de stappen die wij daarin hebben gezet (in beeld brengen kwetsbaarheden in de stresstesten) en gaan zetten (risicodialoog en uitvoeringsprogramma). Wij pakken dit binnen de Liemers gezamenlijk op met de gemeenten Westervoort, Duiven, Zevenaar en Waterschap Rijn en IJssel.
Het DPRA geeft invulling aan afspraken uit het landelijke 'bestuursakkoord Klimaatadaptatie' waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn. De beleidsambities bevatten inhoudelijke keuzes voor de langere termijn. Ze zeggen iets over de wijze waarop we onze (openbare) buitenruimte in de toekomst klimaat adaptief vorm gaan geven en inrichten. Daarom vragen

wij uw raad deze beleidsambities vast te stellen. Door inhoudelijke bespreking willen wij de gemeenteraad de mogelijkheid geven aan te geven wat zij hierin belangrijk vindt. Deze beleidskaders vormen de uitgangspunten voor een dynamisch uitvoeringsprogramma voor de komende 30 jaar.

Planning

Na de uitvoering van de stresstest (stap 1 in het DPRA) hebben we stap 2 uitgevoerd (de risicodialoog) met als opbrengst de voorliggende beleidsambities. De derde ambitie in het DPRA is het opstellen van een uitvoeringsprogramma waarmee het programma verankerd wordt in gemeentelijk beleid. Hierbij worden maatregelen integraal uitgewerkt in samenhang met parallel lopende programma's (bijvoorbeeld de nieuwe Omgevingswet en/of de Regionale Energiestrategie) en worden de financiële consequenties inzichtelijk gemaakt. Ook maatschappelijke organisaties, inwoners en bedrijven kunnen input leveren voor het uitvoeringsprogramma. Mogelijkheden zullen onderzocht worden om deze groepen nog meer te betrekken bij te nemen maatregelen in de toekomst.
Uiteindelijk wordt het uitvoeringsprogramma in het vervolg voorgelegd aan uw raad ter besluitvorming. De planning is om dit te doen in het najaar 2021. Wij zullen dan ook ingaan op de wijze en de frequentie waarop wij het programma in het vervolg met de raad evalueren.

Beoogd effect

Het vaststellen van een inhoudelijk kader voor de verdere uitwerking van het uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma voorziet in de lokale aanpak van het DPRA binnen gemeente Duiven en wordt uitgevoerd met Waterschap Rijn en IJssel.

Voorliggende beleidsambities zijn opgesteld op basis van de resultaten van de stresstest en de raadpleging van gemeenteraad, bevolking en stakeholders. Deze geven de richting aan waar wij op in willen zetten als het gaat om klimaatadaptatie. Na vaststelling van de beleidsambities gaan wij deze verder inkleuren en concretiseren in maatregelen en doelstellingen. Vervolgens kan uw raad keuzes maken bij de behandeling van het uitvoeringsprogramma.

Argumenten

1.1. De gemeente moet uitvoering geven aan klimaatadaptatie vanuit de zeven ambities van het Delta Programma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA)
Vanuit het DPRA zijn een zevental ambities geformuleerd waaraan gemeenten uitvoering geven. De eerste ambitie, de stresstest, is afgerond. In 2020 is uitvoering gegeven aan de volgende ambitie, de risicodialoog. De opbrengsten uit deze dialoog zijn samengevat in bijgevoegde memo.

1.2. De bijgevoegde memo met beleidsambities is opgesteld na de enquêtes en consultatierondes en is derhalve het resultaat van maatschappelijke participatie
De risicodialoog is binnen de werkregio De Liemers ingevuld als een brede dialoog, waarbij zo veel mogelijk partijen (ambtenaren, inwoners en ondernemers) geïnformeerd zijn over en betrokken zijn bij het onderwerp klimaatadaptatie. Het doel hierbij was om op te halen waar de samenleving prioriteiten legt en waarop moet worden ingezet bij toekomstige inrichting van de (openbare) ruimte. In bijgaande memo staat beschreven hoe dit participatietraject is verlopen.

1.3. Door vaststelling van de inhoudelijke beleidsambities, liggen de inhoudelijk kaders vast voor verdere uitwerking van het uitvoeringsprogramma

De geformuleerde beleidsambities vormen de kaders die binnen de gemeente aangebracht worden als het gaat om ruimtelijke adaptatie. Het vormt de basis voor het formuleren van maatregelen om zo werk te maken van ruimtelijke klimaatadaptatie. Het benadert ruimtelijke klimaatadaptatie vanuit verschillende thema's en vraagt om een integrale aanpak

Kanttekeningen
De voorliggende beleidsambities geven aan hoe wij om willen gaan met klimaatadaptatie. Er zijn hier natuurlijk kanttekeningen en accenten bij te plaatsen:

- *De kaders belichten verschillende aandachtspunten maar zijn algemeen*

Deze beleidskaders vormen de uitgangspunten voor een dynamisch uitvoeringsprogramma voor de komende 30 jaar. Ze bieden voldoende houvast voor concretisering in het uitvoeringsprogramma, maar ook de benodigde flexibiliteit gezien de lange termijn.

- *De kaders richten zich op de openbare ruimte en op het informeren van inwoners over mogelijkheden op eigen terrein; er is geen sprake van verplichting van grondeigenaren.*

Een vergaande ambitie zou een verplichting zijn voor infiltratie van hemelwater op eigen terrein. Dit vergt op dit moment meer onderzoek om de gevolgen te kunnen bepalen.
Een belangrijk uitgangspunt waar wel direct op ingezet moet worden is het stimuleren en informeren van grondeigenaren. Daarbij sluiten wij aan op ambitie 5 van het DPRA 'stimuleren en faciliteren klimaatadaptatie'.

- *Een uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie bereidt ons voor op onzekere risico's op de (midden) lang termijn. Overwogen kan worden hiervoor geen voorbereidingen te treffen.*

Hiermee wordt de kwetsbaarheid voor het sluipend veranderend klimaat steeds groter met onder andere negatieve effecten voor gezondheid voor inwoners (bijvoorbeeld door toenemende hittestress), fysieke veiligheid (bijvoorbeeld door ondergelopen straten) en natuur (bijvoorbeeld door langdurige droogte) als gevolg.

Financiële paragraaf

Bij de behandeling van het uitvoeringsprogramma DPRA in het najaar kan inzicht gegeven worden in kosten en financiële gevolgen. Daarin nemen wij ook de financieringsmogelijkheden mee die beschikbaar worden gesteld door het Rijk. Het gaat hier om de ZON-regeling (Zoetwatervoorziening Oost Nederland) en de Impulsregeling.
Wij verwachten dat het grootste deel van de kosten voor het uitvoeringsprogramma DPRA gedekt kan worden uit de rioolheffingen.

Participatie en communicatie

Voor de risicodialoog hebben wij gebruik gemaakt van de site 'Weet van Water' als landingsplatform voor DPRA de Liemers. Deze site is nog steeds te raadplegen voor informatie over DPRA en lopende zaken in ons gebied en zal ook in het vervolg hiervoor worden ingezet. Voor specifieke informatie voor gemeente Duiven en Westervoort is gebruik gemaakt van de site 'Samen1nergie'. De social-media kanalen van beide platforms zijn gebruikt voor de campagnes.
Voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma wordt het gesprek aangegaan met stakeholders. Er zal afstemming gezocht worden met andere programma's om raakvlakken te verkennen en gezamenlijke kansen te combineren.
Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma worden inwoners en bedrijven betrokken worden om knelpunten in beeld te brengen. Daarbij zullen wij aansluiten bij de digitale aanpak zoals deze ook in het voortraject is toegepast.

Intergemeentelijke samenwerking

De beleidsambitie en de notitie zijn in samenwerking tussen gemeente Westervoort, gemeente Duiven, gemeente Zevenaar en Waterschap Rijn en IJssel opgesteld. De vervolg stappen zullen ook in nauwe samenwerking worden uitgevoerd

Bijlagen

201501882	Definitieve rapportage Stresstest
201498104	P20-0022-036 Voorstel beleidsambities klimaatadaptatie
201498063	Concept Raadsbesluit

Duiven, 16 maart 2021

Burgemeester en wethouders van Duiven,

ing. C.J.(Chris) Papjes	mr. H.B. (Huub) Hieltjes
secretaris	burgemeester